

Hfst. 4: DE PLANNEN VOOR EEN 'RADENDEMOKRATIE'; DOKUMENTEN EN KRITIEK

DOKUMENTEN VAN HET EERSTE KONGRES VAN DE REVOLUTIO- NAIRE RADEN VAN DE WERKERS

MANIFEST VAN HET PROLETARIAAT

Revolutionaire Raden van de Werkers.

I.

We leven vandaag in een impasse. Men spreekt vaak over het betrekken van de arbeiders in de opbouw van een socialistische maatschappij. Maar deze maatschappij bestaat niet.

Intussen gaat men door het proletariaat richtlijnen op te dringen die in strijd zijn met zijn eigen doelstellingen. De politieke wanorde neemt toe. Bij het vooruitzicht op de verkiezingen bestrijden de linkse politieke partijen elkaar openlijk. De ene partij doet mee om de sprookjes van de verkiezingen te ontmaskeren. De andere partij wil door deelname aan de verkiezingen een macht laten zien die ze in werkelijkheid helemaal niet heeft. Meer andere partijen willen terug naar de oude tijd. Uiteindelijk worden de arbeiders opgescheept met par-

tijen die doen als of ze de verdedigers en de voorhoede van de arbeiders zijn. In werkelijkheid kan het de partijen niets schelen of de arbeiders nu wel of niet betrokken zijn in de dagelijkse gebeurtenissen.

We bevinden ons in een ernstige politieke crisis. De macht is zowel in handen van vertegenwoordigers van kapitalistische belangen, als in handen van degenen die zich voordoen als vertegenwoordigers van de arbeiders. De toestand is bedenkkelijk. Ofwel men valt terug naar het fascisme, ofwel men doet een stap vooruit naar het socialisme. Het kapitalistische systeem verkeert in een crisis. Maar de arbeiders hoeven zich niet bij de gevolgen van de crisis neer te leggen. Het is duidelijk wat ons te doen staat. Ofwel zij gaan vooruit en verpletteren ons. Ofwel wij gaan vooruit. De rechtse krachten organiseren zich om

de "orde" te herstellen en een eind te maken aan de "wanorde". Juist omdat de crisis verergert, juist omdat de belangen tegenover de arbeiders zich organiseren, juist omdat het onmogelijk is een burgerlijke democratie te vestigen, juist omdat we voor een beslissende keuze staan, juist daarom is het noodzakelijk vóór de socialistische revolutie te zijn en vóór de organisatie van de werkers. Uit deze noodzaak zijn de Revolutionaire Raden van de Werkers (RRW) voortgekomen. Deze RRW zullen de voortstuwende kracht zijn waarmee men uit de tegenwoordige politieke impasse kan komen. De RRW zullen de macht van de arbeiders vormen en de vertegenwoordigers van de wil van de klasse, omdat de Raden door de klasse gekozen zijn. De RRW vormen zo de aanval van de klasse gericht op het beëindigen van de tegenwoordige situatie van politieke instabiliteit en tegenhouden van de revolutie.

In de gegeven situatie waarin sommige krachten (van links tot de reformisten) zich tegenover de socialistische revolutie opstellen, maar waarin ook een grote revolutionaire gestedrift is, is het dringend noodzakelijk organen in het leven te roepen die de revolutie bevorderen. Deze organen moeten in staat zijn om, desnoods met geweld, het revolutionaire proces voort te zetten tot zijn uiteindelijke doel: dat de macht zich in handen van de klasse bevindt.

De krachten die op korte of op lange termijn het weer aan de macht komen van de bourgeoisie willen afdwingen, gaan op verschillende manieren te werk. Ze verzetten zich tegen de socialistische revolutie door de partijen en hun opportunistische partijbesturen verdeeldheid te laten zaaien. Ook de verkiezingen bevorderen de terugkeer van de bourgeoisie. Daarom heeft de algemene vergadering, gehouden te Lissabon op 11 en 12 april 1975, van arbeiders, landbouwarbeiders, soldaten, matrozen, vissers, revolutionaire officieren van de MFA besloten dat revolutionaire raden in de ondernemingen en kazerne's als leidende organen van de socialistische revolutie noodzakelijk zijn. Zo kunnen we alle manipulaties van de bourgeoisie uitschakelen. De bourgeoisie zal er niet voor terugschrikken naar de middelen te grijpen die ze altijd al heeft gebruikt om de arbeiders beter uit te buiten.

Als we een korte historische schets geven van de organisatie van de klasse en

de betekenis van de 25ste april, dan komen we tot de volgende conclusies: Onmiddellijk na de 25ste april hebben de partijen, volledig de basis negerend, besloten de politieke situatie onder hun controle te brengen. Ze lieten de bourgeoisie doorgaan met de uitbuiting en lieten toe dat deviezen naar het buitenland geslept werden en andere stappen die een economische chaos teweegbrachten. De 18ste september en de 11de maart zijn de arbeiders nog steeds met handen en voeten gebonden aan partijen zonder over zelfstandige organisaties op klassenbasis te beschikken. Het is niet nodig dat hij de volgende staatsgreep de klasse weer zonder organisatie en verdeeld in door de activiteiten van de partijen die elkaar in de strijd om regeringsbaantjes verscheuren. Hoe moeten we dit probleem oplossen?

ONMIDDELIJK OPRICHTEN VAN REVOLUTIONAIRE RADEN.

Deze organen zijn uitdrukking van de klassenmacht. Ze zullen voorhoede en wachtpost zijn in de tegenwoordige politieke situatie. Want de doorslaggevende beproeving, de laatste reddingspoging van de bourgeoisie komt naderbij. De revolutionaire raden zullen moeten kunnen beschikken over middelen voor aanval en verdediging, waaronder wapens om op een doel-treffende wijze de aanvallen van de bourgeoisie te kunnen afslaan en werkelijke macht te kunnen afdwingen.

II.

Dit gedeelte is opgenomen in het begin van de tekst "Conclusies van het Eerste Congres van de RRW".

III.

Gekonfronteerd met de tegenwoordige politieke, economische en militaire situatie, gekonfronteerd met de verblindende uitwerking van de verkiezingsstrijd tussen partijen, die zich allommal vertegenwoordigers van de arbeidersklasse noemen; maar die in werkelijkheid zoeken naar nieuwe vormen om de arbeidersklasse uit te buiten, gekonfronteerd met deze manipulaties die proberen de werkende massa's op dood spoor te leiden en de toegang voor de fascistische reactie open te laten, gezien al dit geschipper kost voor het proletariaat en alle revolutionaire krachten de fundamentele vraag naar het grijpen van de macht op.

Onder de machtsgreep door het proletariaat verstaan we het grijpen van de macht door de klasse, en niet door één van de partijen die beweren het proletariaat te vertegenwoordigen. De arbeidersklasse is DE REVOLUTIONAIRE VOORHOED VAN DE KLASSENSTRIJD.

In dit verband zijn de revolutionaire raden de enige organisatievorm van de klasse, die haar in staat zal stellen zich tegen de reactie, het fascisme en de richtlijnen van de partijen te weer te stellen. Want deze partijen doen niet anders dan de klasse naar een nieuwe nederlaag leiden.

Bij de samenstelling van de revolutionaire raden zijn drie bestanddelen noodzakelijk: de werkende massa, de revolutionaire krachten en de revolutionaire militairen.

Voor ons revolutionairen is de machtskwestie van fundamenteel belang. Ofwel bevindt de macht zich in handen van de kapitalisten en zitten we met het kapitalisme. Ofwel de arbeiders hebben de macht en hebben we het socialisme. Voor ons bestaat er geen tussengeweg.

We denken dat er in ons land geen socialisme kan bestaan zonder een hevige botsing tussen de twee tegenovergestelde klassen: het proletariaat en de bourgeoisie. Het is dus dringend zaak dat van nu af aan het proletariaat zich gaat organiseren en zijn krachten gaat bundelen voor de uiteindelijke konfrontatie. Deze botsing zal doorslaggevend zijn voor de ontwikkeling van het revolutionair proces dat uiteindelijk de arbeidersklasse zal bevrijden van uitbuiting en onderdrukking, dat wil zeggen de schepping van een klassenloze maatschappij, de kommunistische maatschappij.

De revolutionaire raden zijn de hoogste uitdrukking van de zelfstandige organisatie. Maar die houdt noodzakelijkerwijs

in de schepping van een kommunistische partij, die in staat is theorie en praktijk te combineren, die in staat is de strijd van de klasse te plaatsen in het perspectief van een politieke en globale analyse van de situatie om het proletariaat naar zijn emancipatie te leiden. De revolutionaire partij zal onvermijdelijk uit de ontwikkeling van het revolutionaire proces naar voren komen. Uit de ontwikkeling van de zelfstandige organisatie van de klasse zullen gekozen militanten naar voren komen, die door de klasse erkend worden als haar vertegenwoordigers.

De revolutionaire raden zijn ook het zaad van de nieuwe proletarische macht en het noodzakelijk plan voor de oprichting van de revolutionaire partij. Beide zijn noodzakelijke factoren voor de ontkenning van de socialistische revolutie

KAMERAAD:

Opdat de macht van de klasse zal overwinnen, vóór de oprichting van de revolutionaire raden van arbeiders, soldaten en matrozen, vóór de vorming van een machtige revolutionaire partij in dienst van de klasse van arbeiders en boeren, neem deel aan het nationaal kongres van arbeiders dat plaats zal hebben op 19 en 20 april 1975.

LATEN WE IN ONZE

FABRIEKEN, LANDGOEDEREN EN WIJKEN
REVOLUTIONAIRE RADEN KIEZEN
VOOR DE SOCIALISTISCHE REVOLUTIE
EN DE DIKTATUUR VAN HET PROLETARIAAT.

Lissabon, 15 april 1975.

Met voorlopig sekretariaat van de beweging vóór revolutionaire raden.

BE SLUTEN VAN HET EERSTE KONGRES VAN DE REVOLUTIONAIRE RADEN VAN ARBEIDERS, SOLDATEN, MATROZEN

De huidige economische situatie is er een van ernstige crisis. Deze crisis komt tot uiting in werkloosheid en inflatie. Deze crisis staat in verband met

de wereldcrisis van het kapitaal en wortelt ook zeer diep in de bijzondere kenmerken van het portugese kapitalisme. Het portugese kapitalisme heeft zich

ontwikkeld onder een fascistisch régime, in een economie die bijna totaal van het buitenland afhankelijk is. Het aantal ondernemingen dat failliet gaat neemt hand over hand toe. Investerings voor de schepping van nieuwe arbeidsplaatsen ontbreken. De inflatie is voortdurend, het tekort op de betalingsbalans neemt toe en leidt tot een uitputting van onze reserve's. Op het platteland is de toestand ernstig en de landbouwproductie is niet in staat aan onze voedselbehoeften te voldoen.

In een kapitalistisch systeem, met al zijn ernstige tegenstellingen is oplossing van deze crisis alleen mogelijk in een régime van politieke onderdrukking. In de huidige politieke situatie zou dit een terugkeer betekenen naar de politieke vorm van het fascisme. Uit de burgerlijke democratie zal in ieder geval geen stabilisatie van de situatie voort kunnen komen.

Bij het ontbreken van een radikale oplossing spitst de toestand zich onvermijdelijk toe. De afhankelijkheid van het buitenland wordt groter en daarmee de verslechtering van de levensomstandigheden van de arbeiders en van de onvermijdelijke politieke gevolgen. De oplossing van de economische tegenstellingen ligt in het socialisme, in de macht van de arbeidersklasse en niet in de wanhorde van de kapitalistische produktiewijze. Deze wanhorde wordt veroorzaakt door het aan de macht blijven van de bourgeoisie die al haar voorrechten blijft houden en die van de arbeiders steeds groter opofferingen eist.

Het probleem van de socialistische revolutie in Portugal staat in verband met de ernstige situatie van het imperialisme op wereldschaal.

Het is niet de economische uitbuiting die het imperialisme het meest interesseert, maar meer de strategische ligging van Portugal. Het imperialisme weet dat een verandering in dit land een verandering in Spanje zou veroorzaken en een grote opschudding in Europa, waar Italië en Frankrijk ook revolutionaire bewegingen hebben. Daarom ligt volgens ons een rebel gevaar niet alleen in de ondersteuning door het imperialisme van de binnelandse reactie, maar ook van een ingrijpen door de sterke hand van het imperialisme, de NATO. Tegenover dat ingrijpen is de enige verzetsmogelijkheid de bewapening van het hele volk ter verdediging van wat van het volk zelf is.

De huidige militaire situatie wordt gekenmerkt door hevige interne strijd, bepaald door tegengestelde klassenbelangen. In de strijdkrachten bestaan reaktionairen en progressieven. Hetzelfde geldt voor de MFA. De staatsgreppelingen door de reactie na de 25ste april genoten de steun en deelname van de meest reaktionaire delen van de strijdkrachten, die heel vanzelfsprekend de klasse verdedigen waartoe ze behoren - de bourgeoisie. Zolang de huidige structuren in de strijdkrachten zullen blijven bestaan, zullen ze als steun dienen voor de reactie en het imperialisme, die ze zal gebruiken voor kontra-revolutionaire staatsgrepen.

De ontwikkeling van het revolutionaire proces moet noodzakelijkerwijs ook een radikale verandering in de huidige militaire structuren inhouden, zodat deze veranderd worden in een volksmacht in dienst van de socialistische revolutie.

B E S L U I T E N :

- 1- Het is duidelijk dat aan de rechtvaardige eisen van de arbeiders niet in het kapitalisme voldaan kan worden, zelfs niet als het de vorm van het staatskapitalisme zou aannemen. Wie dit staatskapitalisme ook op potten zet, het is geen leefbaar alternatief, want het leidt al vlieg tot een régime van onderdrukking.
- 2- De voortdurende dreigingen van de reactie en de geruchten uit de meest verschillende bronnen, het ontbreken van enige zuivering van agenten van de PIDE, verklikkers, legionairs, onderkruipers van de bazen en andere agenten van de reactie in de kazernes, op de arbeidsplaatsen, dat alles veroorzaakt dat er in de klasse een gevoel van onveiligheid ontstaat. Dat noodzaakt haar zich voor de aanval te organiseren en te bewapenen.
- 3- Wat ook de uitslag van de verkiezingen zal zijn, het zal voor de klasse geen oplossing betekenen.
- 4- Het bestaan van een te groot aantal partijen binnen de klasse, die allemaal proberen de controle over de zelfstandige organisaties van de klasse in handen te krijgen voeren de klasse naar haar opsplitsing en veroorzaken een algemeen gevoel van frustratie ten opzichte van de politieke partijen. Het gevolg daarvan is dat het voor de klasse

nodzakelijk is eenheidsorganisaties op te richten op de arbeidsplaatsen, in de wijken en in de kazerne's om zo de politieke macht te kunnen uitoefenen.

- 5- De organisatie ter verovering en uitoefening van de macht zal gevormd moeten worden door organen gekozen en afgevaardigd door de klasse op de arbeidsplaatsen, in de woonwijken en in de kazerne's.
- 6- In de huidige situatie moeten er dringend revolutionaire raden opgericht worden als enige manier waardoor het proletariaat de macht in handen kan krijgen.
- 7- Het grijpen van de macht door het proletariaat is hoogdringend.

DE 20ste APRIL 1975 HEEFT HET KONGRES DE VOLGENDE PUNTEN AANGEROEKEN :

- 1- De oprichting van een voorlopig sekretariaat voor de revolutionaire raden van arbeiders, soldaten en m-trosen, bestaande uit 50 men.
- 2- Op het kongres werden de volgende personen gekozen : 11 metaalbewerkers, 1 arbeider uit de elektrotechnische industrie, 1 houtbewerker, 1 bezette, 1 professor, 1 kontrolleur van het hotelwezen, 1 drukker, 1 werkeloze, 11 militairen (soldaten en kapiteins).
- 3- Buiten de genoemden zullen aan het sekretariaat deelnemen : 2 afgevaardigden voor het Noorden, 1 afgevaardigde voor Viana de Castelo, 2 voor Marinha Grande, 1 voor Covilna, 2 voor Alentejo e Algarve.
- 4- De partijen en arbeidersbewegingen links van en inclusief de P.S. worden uitgenodigd zich bij het voorlopig nationaal sekretariaat te doen vertegenwoordigen door een afgevaardigde.

Dit sekretariaat ziet als haar voornameste taken :

a) het bevorderen van verkiezingen van de revolutionaire raden en de algemene vergadering ; deze nieuwe raden met het sekretariaat te verbinden door afgevaardigden; het maken van propaganda ten gunste van de revolutionaire raden; het verspreiden van de verschillende dokumenten van dit kongres door alle kommunistische media, coverschillig of ze nu partijgebonden zijn of niet.

b) het realiseren van periodieke ontmoetingen waar men diskussies kan voeren en ervaringen uitwisselen ; het

installeren van een nationaal kongres van de revolutionaire raden van arbeiders, soldaten en m-trosen met een permanent karakter.

PLATFORM VAN DOELEINDEN VAN DE REVOLUTIONAIRE RADEN , GOEDGEKEURD DOOR HET KONGRES .

OVERNEGENDE :

- 1) dat toen de 11de maart eenmaal voorbij was, we zagen dat de klasse slechts zwak of niet georganiseerd was om de vermedelijke pogingen van de reaktie te beantwoorden. Het staat ook vast dat de komitees in de bedrijven na de 7de februari wel het toppunt van hun eisenmacht bereikt hebben en zich in een impasse bevinden;
- 2) dat het spookbeeld van de werkeloosheid op de arbeiders drukt en hen afhoudt van het stellen van eisen en dat daardoor in sommige bedrijven het reformisme overheerst;
- 3) dat het reformisme, met gebruikmaking van bepaalde militaire en burgerlijke structuren hervormingen zal kunnen doorvoeren die de toestand wel op korte termijn kunnen stabiliseren, maar niet op middellange of lange termijn;
- 4) dat de militaire macht verdeeld is in drie frakties : rechtsen, linksen en besluitelozen;
- 5) dat de ware politieke macht zich bevindt in de handen van militairen van de meest verschillende politieke stromingen van links tot rechts. Rechts dat de versterking zal kunnen krijgen van de besluitelozen die in grote getale in de strijdkrachten te vinden zijn;
- 6) dat het imperialisme niet van plan is zijn strategische positie te verliezen die het in ons land inneemt, noch de invloed te aanvaarden die het revolutionaire proces in de west-europese landen zou kunnen uitoefenen daar waar het proletariaat politiek het meest gevormd is;
- 7) dat de konfrontatie met het imperialisme op korte termijn niet te vermijden is en dat de nederlaag van het imperialisme onmogelijk is door de invloed van de manipulaties van de partijleidingen;
- 8) dat de konfrontaties met het imperialisme het noodzakelijk maakt om de klasse te bewapenen;
- 9) dat de organisatie van de klasse voortkomt uit de zelfstandige vormen door middel van de eenheidskomitees aan de basis, gekozen binnen de klasse;
- 10) dat deze organisatie van de klasse vooral ontstaat in de bedrijven waar concreet tegen de bazen gestreden wordt.

Daarbij moeten we overwegen, dat er verschillen bestaan in het organisatiepeil tussen de verschillende bedrijven, overeenkomstig de verschillen in bewustzijn. 1) dat de revolutionaire raden niet te vergeesteld, noch onderworpen zijn aan de arbeiderskomitees. De komitees hebben een eisvormende functie. De revolutionaire raden zijn een verder voertgeschreden vorm. Ze zijn rechtstreeks politiek gericht op het grijpen van de macht.

DAAROM IS VOORGESTELD :

I - ONMIDDELIJKE TAKEN :

- 1) verklaren van de politieke, economische en militaire toestand van ons land door de revolutionaire militanten, arbeiders en militairen;
- 2) onmiddellijke verkiezing van revolutionaire raden op alle bedrijven, woonwijken en kazernes;
- 3) het vestigen van nauwere betrekkingen tussen de werkers en de revolutionaire militairen;

II - DOELINDEN VAN DE REVOLUTIONAIRE RADEN :

- 1) de klasse zo te organiseren en te bewapenen dat het mogelijk is - een waarschijnlijke reaktionaire staatsgreep te vrijdelen en - de overwinning en de

machtsuitoefening door de klasse te organiseren;

- 2) het oprichten van een echt revolutionair proletarisch leger;
- 3) op het ogenblik kan men zien dat er verschillende partijen bestaan die de militanten van de klasse organiseren. De revolutionaire raden zullen de kiemvorm zijn van een ware revolutionaire partij die een voorhoede zal zijn van de klasse tijdens de opbouw van het socialisme;
- 4) zich geleidelijk aan van het beheer, de administratie en het bestuur van de ondernemingen en van de landgoederen meester te maken. Iedere revolutionaire raad moet ter plaatse de konkrete, doeltreffende maatregelen hiertoe nemen;
- 5) als de revolutionaire raden aan de macht zijn zullen ze ten doel hebben :
 1. socialistische planning van de productie - socialistische planning verzet zich tegen zelfbeheer in een systeem van vrije concurrentie en tegen het staatskapitalisme;
 2. een kulturele revolutie;
 3. een groot sociaal projekt van grondige verandering van de economische, sociale en politieke structuren, voor de opbouw van een kommunistische maatschappij door middel van de diktatuur van het proletariaat.

KRITIEK VAN EEN ZELF- STANDIGE GROEP GEËMIGREER- DE ARBEIDERS

AAN DE STRIJDENDS ARBEIDERS ,
AAN DE KAMERADEN VAN DE REVOLUTIONAIRE
RADEN VAN DE WERKERS (RWM) .

Door het lezen van dagbladen en via enkele kameraden met wie we kontakten onderhouden, kwamen we op de hoogte van het Kongres van de RWM, van het Manifest aan het proletariaat, van de Besluiten van het Kongres, van het Platform en van de reakties die dit initiatief opgeroepen heeft.

I. WAAROM DEZE TROEST ?

Wij zijn een groep geëmigreerde portugese arbeiders. We ondergaan de uitbuiting en de onderdrukking van het franse kapitalisme. We zijn blij dat jullie in het kader van de strijd die zich nu in Portugal afspeelt, naar voren komen. In de strijd die we hier in Frankrijk tegen een burgerlijke democratie, de vakbonden en de partijen voeren lijken jullie problemen op de onze gezien vanuit

de noodzaak tot de volledige vernietiging van deze maatschappij. Kortom, de politieke en sociaal-ekonomische veranderingen, die we met onze revolutionaire aktie nastreven, zijn in jullie en in ons geval dezelfde. Als we bekritisieren wat ons verkeerd lijkt, dan doen we dat vanuit de lessen die we hebben getrokken uit onze eigen ervaringen en uit de geschiedenis van de arbeidersbeweging van de afgelopen tijd (Frankrijk 1968, Italië 1969-1971) en van het verleden.

II. INTERNATIONALE SOLIDARITEIT .

Ons uitgangspunt is de solidariteit die ons met jullie strijd verbindt. Er moet altijd solidariteit zijn. We vinden het met name belangrijk betrekkingen te scheppen voor discussie en konfrontatie die kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van akties tegen de maatschappij die we haten.

De strijd van de portugese werkers en hun problemen interesseert de hele werkende wereld. Het internationalisme van de werkers is meer waard dan kontakten tussen politieke organisatie's. Daarom verspreiden we jullie Manifest en onze brief in het frans, het portugees en het italiaans, zodat een groot aantal europese kamraden er kennis van kan nemen. Twee belangrijke punten in jullie teksten lijken ons een goede beschrijving van jullie situatie en van de problemen van de arbeidersklasse :

- 1) "We leven vandaag in een ipasse. Men spreekt vaak over het betrekken van de arbeiders in de opbouw van een socialistische maatschappij. Maar deze maatschappij bestaat niet." (Manifest, onderstreping van ons).
- 2) "Het bestaan van een te groot aantal partijen binnen de klasse, die allemaal proberen de controle over de zelfstandige organisaties van de klasse in handen te krijgen, voeren de klasse naar haar verdeling en veroorzaken een algemeen gevoel van frustratie ten opzichte van de politieke partijen. Het gevolg daarvan is dat het voor de klasse noodzakelijk is eenheidsorganen op te richten op de arbeidsplaatsen, in de wijken en in de kazerne's om zo de politieke macht te kunnen uitoefenen" (besluit 4 van het Kongres).

Volgens jullie is de vorming van RSW de enige manier om uit deze situatie te geraken. Tegenover de keuze tussen de communistische partij -die de vakbondsorga-

nisaties onder haar invloed wil versterken- en de sociaal-demokratie -die zich tegenover de communistische partij op de vrijheid beroept omdat haar de controle over de vakbondsorganisatie's ontneemt is- trekt het initiatief van de RSW de meest bewuste arbeiders aan. Na een jaar van strijd is men bewust geworden van de rol van de partijen en de vakbonden, van hun doel om de arbeiders te beheersen en van het feit dat alleen de werkelijke macht van de werkers de opbouw van een nieuwe maatschappij mogelijk maakt.

In Portugal is de toestand verward en in voortdurende verandering. De communistische partij valt de socialistische partij aan op haar reformisme met het doel haar eigen positie te versterken. De socialistische partij steunt de strijd tegen de vakbondsbesturen omdat die tot de communistische partij behoren. Onlangs heeft een deel van de heersende klasse, generaal en admiraal, zelfs de basisorganisaties gesteund in hun strijd tegen de partijen. Dit bewijst dat zelfs de basisorganisaties twee richtingen uit kunnen. De basisorganisaties kunnen de arbeiders vooruit helpen op de weg naar hun emancipatie, of ze kunnen zich voor het karretje van de nieuwe leiders laten spannen, en zo dienen voor de vestiging van een nieuwe maatschappij waarin de loonarbeid gehandhaafd blijft.

Op het moment van het oprichten van de RSW bewijst het bestaan van de beweging aan de basis en van direkte en radikale akties dat de arbeiders in staat zijn geweest de politieke vormen die de partijen hen wilden opleggen, te omzeilen. Dit is de grote macht van de portugese arbeiders. Wie heeft dat nu de arbeiders allemaal geleerd? Niemand, zo hebben het zelf ontdekt. Een deel van de heersende klasse heeft dit goed begrepen. De bourgeoisie weet zich aan de historische veranderingen aan te passen. Daarom vinden ze de RSW positief. De bourgeoisie hoopt jullie voor hun karretje te spannen zodat veranderingen niet het doorslaggevende in gevaar brengen, zodat de macht in handen blijft van de tegenwoordige machthebbers.

In de volgende kritieken willen we niet meer dan deel te nemen aan de discussies die de strijdende kamraden in staat zullen stellen de toestand, de akties en wat eruit volgt te analyseren om het gevaar van het kapotmaken van de strijd te vermijden.

III. DE BETEKENIS VAN DE 25ste APRIL EN DE VERSCHILLENDE MOGELIJKHEDEN VOOR HET KAPITAAL .

Het wordt steeds duidelijker dat de 25ste april niets anders is geweest dan een poging om het "zieltoegende kapitalisme" voort te zetten. Het portugese kapitalisme probeerde zich te herstellen om zijn bestaan verder te rekken. Zoals vaker in de portugese geschiedenis is geboord, is het leger de enige macht die deze taak kan volbrengen. De bourgeoisie is hiervoor te laf en te bang. Tot nu toe is de bourgeoisie met deze reconstructie van het kapitaal akkoord gegaan met name de bourgeoisie die in verbinding staat met het wereldkapitaal; er moest een einde komen aan de oorlog en er moest een burgerlijke democratie geschapen worden.

Na de staatsgreep hebben de verschillende kapitalistische fracties geprobeerd zich te verzekeren van de controle over de burgerlijke staat en het staatsapparaat. Zo zijn ook verschillende stromingen in het leger ontstaan. Dat is de oorzaak van interkapitalistische conflicten en staatsgreppingen (28 september en 11 maart). Daarom begon het wereldkapitalisme zich ook ongerust te maken over de rol van de communistische partij in het staatsapparaat en over het tot stand brengen van een machtschap waarin door nationalisatie's de privé-kapitalisten de controle over de economie onttrokken was.

Het verrijzen van de crisis op wereldschaal en het uitbreken van zelfstandige en radicale stakingen hebben ertoe bijgedragen dat de strijd om de staatsmacht en dus om de economische, sociale en politieke heerschappij verscherpt werd. Het onderontwikkelde portugese kapitaal is te rijk in de internationale concurrentiestrijd. Dit veroorzaakt stijging van de werkloosheid en van de inflatie, nog verergerd door de problemen van de dekolonisatie.

Iedere politieke stroming past in één der kapitalistische blokken. De socialisten zijn verbonden aan de westeuropese sociaal-demokratie en aan de Verenigde Staten. De communisten zijn verbonden aan het Russische staatskapitalisme. De "Derde Wereldstrooming" berust op de ervaringen van de cubaanse en de algerijnse revolutie. Maar de noodzaak voor het portugese kapitaal om zich verder te ontwikkelen, zijn eigen structuur en zijn plaats in het machtsverwicht tussen de kapitalistische wereldmachten,

maken de "derde-wereld-weg" tot een onmogelijkheid. De landen die als "derde wereld" worden beschouwd, genieten geen enkele vorm van zelfstandigheid ten opzichte van de kapitalistische landen. Alle landen staan zonder uitzondering onder de economische invloed van de USA, Rusland of China. Als onderontwikkeld land zal Portugal zolang het kapitalistische structuren heeft, zich aan de invloed en overheersing door één van de blokken moeten onderwerpen.

De kamraden van de KPW zeggen dat er geen andere uitweg uit de huidige situatie is dan de keuze tussen fascisme en socialisme. Dat is ook de mening van de communistische partij, voor wie socialisme ongetwijfeld staatskapitalisme betekent.

Ons lijkt dat vanuit kapitalistisch oogpunt voor Portugal de enige uitweg ligt in een "gemengd" economisch systeem, met een sterk staatsingrijpen in de economie en in alle opzichten verbonden aan het wereld-marktkapitalisme. Daaruit kan men afleiden dat de staatsgreppingen het alternatief willen stellen tussen enerzijds privé-kapitalisme en anderzijds een gemengde economie, gericht op de westerse markt, met sterk staatsingrijpen.

IV. DE PUTCHEN EN DE BEWEGING VAN DE ARBEIDERS .

De kamraden van de KPW vinden dat we in een situatie verkeren waarin onvermijdelijk een putch dreigt en waarin de arbeidersklasse zich moet bewapenen om zich daartegen te verzetten en "ter verdediging van wat van het volk zelf is." (Manifest deel II). Volgens ons is dit een fout met ernstige gevolgen.

Toen we in Portugal waren, hadden we alleen onze arbeidskracht om te verkopen, waarmee we van dag tot dag dezelfde situatie moesten reproduceren. De nationalisaties zullen daar geen verandering in brengen. De nationalisaties hebben de dingen voor de bureaucraten, voor de politieke leiders, voor de vakbondsbazen veranderd; zij zijn de nieuwe bazen geworden. Als een putch altijd in de lucht hangt dan komt dat voort uit de vrees van de nationale bourgeoisie en vooral van het Amerikaanse imperialisme dat bevreesd is voor een verandering in het wereldoverwicht tussen de USA en de USSR. In het huidige Portugal speelt zich een strijd af tussen de twee imperialistische machten. Voor de arbeiders

is dat geen komo. Wat maakt het nu uit vernietigt te worden door Amerikaanse wapens, zoals in Chili, of door Russische wapens, zoals in Hongarije 1956 en Polen 1970-1971? We kunnen niet anders dan beide imperialisme's te bestrijden. Maar de situatie in Portugal is ook voor de kapitalisten verontrustend omdat de beweging van de arbeiders er sterk is en zich onafhankelijk van de reformistische krachten van het staatskapitalisme en van die van het privé-kapitalisme ontwikkelt. Tegenover de radicale beweging van de arbeiders staat in Portugal een tweevoudige vijand. Aan de ene kant de privé-kapitalisten, de bourgeoisie, aan de andere kant de militairen, de technocraten, de partij- en vakbondsbarokraten die in het staatsapparaat met de staatskapitalistische oplossing komen. We moeten niet blijven "wachten" op de putch. De putch tegen ons is al bezig, hij heet "produktiestrijd". Hier draait alles om. Om de vraag of de bourgeoisie of de staat de mogelijkheid heeft de arbeiders te doen werken, ze uit te buiten en zo de nationale economie op de been te helpen. "Meer produceren voor de gemeenschap", "meer produceren en meer te kunnen verdelen met meer rechtvaardigheid". Wat is het verschil met vroeger? Altijd moesten de arbeiders produceren voor degenen die niet werken -voor de "gemeenschap". En wat betekent "met meer rechtvaardigheid"? Wie beslist over die rechtvaardigheid? Is dat niet de heersende klasse, juist degenen die niet werken!

V. DE ZELFSTANDIGE ORGANISATIE EN HET VRAAGSTUK VAN DE PARTIJ .

Het oprichten van de RSW betekent volgens de kameraden een doorbreking van de impasse waarin de huidige arbeidersstrijd zich bevindt. Deze verwachting is gebaseerd op de opvatting dat de Arbeiders-Komitees en het Bedrijvenverbands-Komitee niet in staat zijn om het Portugese kapitalisme op een revolutionaire manier van repliek te dienen. Als jullie de partijen en de vakbonden bestrijden omdat ze leiderklijken geworden zijn, die van harte doelmensen aan het reformisme van de kapitalisten en die de arbeidersklasse met hun onderlinge ruzie's verdelen, waarom gebruiken jullie dezelfde methodes, waarom willen jullie dan een nieuwe partij oprichten? We begrijpen niet waarom jullie vinden dat er een eind moet komen aan de grote zelf-

standige arbeidersbeweging, waarin de arbeiderskomitees naar voren zijn gekomen. Zijn de arbeiders soms alleen maar een bepaalde tijd zelfstandig en wordt het daarna noodzakelijk een leidende partij op te richten? We denken precies andersom, dat de worm van het kwaad al in het stadium van de arbeiderskomitees aanwezig was: in de leidersrol die sommige kameraden zich aanmatigden. De arbeiderskomitees die alle macht naar zich toe getrokken hebben, hebben zich daarmee van de massa's afgescheiden en zo tot passiviteit vervallen. Dat is één van de redenen waarom de arbeiderskomitees zich in een impasse bevinden, waarom ze beperkt zijn.

Als we niet begrijpen dat partijen en vakbonden geen problemen zijn van goede of slechte vertegenwoordigers van de arbeidersklasse, dan is dat slecht voor onze revolutionaire aspiratie's. Wanneer deze structuren zo handelen zoals ze doen, dan is dat omdat ze uitdrukking zijn van burgerlijke sociale verhoudingen -gebaseerd op de hiërarchie, arbeidsdeling en het afvaardigen van macht aan de leiders. Neen kameraden, partijen bestrijd je niet met hun eigen methode's en opvattingen.

Het feit dat de kameraden van de RSW de arbeiderskomitees uitsluitend als economische organen beschouwen is nog zoets. Omdat de massa van de arbeiders passief is, beschouwen jullie je als stimulerende en leidende voorhoede. De arbeiderskomitees die in Portugal voorstanders waren van de radicale strijd, waren de echte uitdrukkingvorm van de klasse op het gebied van de produktie. Op het gebied van de produktie kan de klasse zichzelf tot een eenheid smeden met een revolutionair vooruitzicht, aangepast aan hun eigen behoeften. Dus, als jullie menen dat de RSW een leidende rol op politiek terrein te vervullen heeft en dat de RSW de eisenstrijd van de arbeiders naar het politieke terrein moeten leiden, dan doen jullie precies hetzelfde als de partijen die jullie bekritiseren en denken voorbij te streven. De strijd van de arbeiders tegen het kapitalisme is totaal. De strijd breidt zich uit over alle terreinen van de menselijke aktiviteit. Waarom zou men dan het politieke, het economische en het sociale gaan scheiden? Waarom alles opsplitsen in gespecialiseerde structuren met typerend kapitalistische verhoudingen?

VI. HET GRIJPEN VAN DE MACHT EN DE MILITARISERING .

Volgens de kameraden is het grijpen van de macht gelijk aan het veroveren van het staatsapparaat in een botsing met de "bewapende klasse", die zal overwinnen. We vinden dat een historisch bewezen fout. Jullie denken aan een putch ter verovering van de macht !

Wij denken daarentegen dat het socialisme niet het resultaat is van een soort slag bij Aljubarrota van de "bewapende klasse". Wanneer men op dat standpunt staat moet men ook de noodzaak van een leidende partij aanvaarden om de massa naar de overwinning te leiden. Socialisme betekent volgens deze opvatting het gebruiken van de staat door deze partij om planning in de nationaliseerde economie mogelijk te maken. De geschiedenis heeft ons geleerd dat de logica van zulke schem's leidde tot een maatschappij waarin de loonarbeid voortgezet en uitgebreid werd. Volgens deze opvatting maakt een toekomstige geweldadige botsing het noodzakelijk de arbeiders te militariseren.

Zoals de ervaring van de Spaanse Revolutie van 1936 duidelijk laat zien, loopt deze militarisering uit op de vernietiging van de macht van de arbeiders. Want de arbeiders worden onderworpen aan centralistische discipline en bureaucratische leiding. Het komt er op neer de arbeiders achter de heersende klasse vast te binden (zie de verklaringen van de generaal die vandaag toegeven dat de gewapende milities nuttig kunnen zijn in het geval van een staatsgreep).

De kameraden die zich op een eventuele putch willen voorbereiden, denken in hun enthousiasme dat deze "volksmilities" voor de macht van de arbeiders zullen vechten. De ideeën van de "progressieve" militairen in die richting maken het die militairen mogelijk in alle basisorganisaties te infiltreren en er de leiding van te nemen. Zo worden de basisorganisaties veranderd in beheersings- en uitvoerende organen van de staatsmacht, die helemaal in handen van de militairen zal zijn. Als de "volksmilities" eenmaal gediend hebben om hun tegenstanders te likvideren, ontdoen de militairen er zich weer van, een klassiek gebeuren.

VII. IS HET LEGER EEN WEERSPIDDELING VAN HET VOLK ?

De kameraden spreken van klassenstrijd

binnen de strijdkrachten. Ze zeggen dat er progressieve, conservatieve en weifelende militairen bestaan. We vinden een duidelijke stellingname tegenover de strijdkrachten op het ogenblik noodzakelijk voor de arbeidersbeweging in Portugal.

Op de eerste plaats moet men in de massa van de soldaten die geduniformenteerde arbeiders en boeren herkennen. Daaronder met men propaganda maken en agiteren, de zelfstandige beweging tegen de burgerlijke en onderdrukkende structuur van strijdkrachten bevorderen. De strijdkrachten en de militaire bewegingen die deze structuur als grondslag hebben, zoals de MFA, hebben niets te maken met de arbeidersbeweging. Men moet niet de ervaringen uit de geschiedenis van de arbeidersbeweging en van Portugal in het begin van deze eeuw vergeten. Nu willen alle partijen, zelfs de meest linkse, ons doen geloven dat de strijdkrachten en de MFA de "drijvende kracht" zijn van het socialisme in Portugal. We vinden dat verkeerd. Wanneer men zulke ideeën aanhangt zullen er ernstige gevolgen voor de beweging van de arbeiders in Portugal uit voortkomen. We zijn al zover dat het als heiligschennis wordt beschouwd als men ook maar een beetje kritiek op de strijdkrachten durft uit te oefenen ! Een nieuwe religie krijgt aanhang in Portugal. Vroeger was het de fado, fatima en voetbal. Nu zien we militairen als de heren, de nieuwe helden. Ze doen zich voor als revolutionairen, maar hun voorrechten als parasitaire en onderdrukkende klasse blijven gehandhaafd. Don Sebastiao is teruggekomen.... met kópi en in zwarte lederbloes ! Het volk zal gered worden !

Het is niet voor het eerst dat in een maatschappij met een zwakke bourgeoisie en waarin de middenklassen het gros van het officierenkorps uitmaken, in crisistijden bewegingen als de MFA opkomen. Dat was het geval in Egypte, Peru, Bolivia, Birma, Algerije, Ethiopië enz. Deze bewegingen zoeken altijd de steun van het volk. Ze trekken in de meeste gevallen een "socialistisch" jasje aan en hebben tot tAAE het nationale kapitaal te ontwikkelen. Getekend door hun klasseoorsprong ontwerpen ze een staatsocialisme, waarin wordt "uitgegaan van de arbeiders zoals de burgerlijke klasse ze onder het kapitalisme kent en ziet" (A. Punnekoek "De arbeidersraden" blz.24). Ze zien de arbeiders als actief, maar niet in staat het geheel van de maatschappij te besturen, georganiseerd,

maar afhankelijk van het staatsapparaat. Daarom steunt een radicalere vleugel van de MFA de RSW ; ze hopen de raden te gebruiken als basisorganen van een socialistische staat. Ze zullen in het staatsapparaat blijven, de militairen en hun bondgenoten van partijbureaucraten, de delen van de bourgeoisie. Bovendien, de militairen zien de maatschappij als het leger. Doeltreffendheid, orde en discipline zijn volgens hen noodzakelijke voorwaarden voor de economische ontwikkeling, net zoals dat noodzakelijk is voor het functioneren van een kazerne of een militaire operatie in de rimboe ! Van deze opvatting tot de militarisering van de hele maatschappij is maar een kleine stap.

Waar is de "klassestrijd" binnen de MFA en waar zijn de "progressieven" ? Zijn de officieren die de burgerlijke democratie verkiesen boven het fascisme soms progressief ? Of het staatsocialisme boven de burgerlijke democratie ? Zijn ze progressief als ze toestaan dat de soldaten hun haar lang laten groeien of als zij zich door de soldaten laten rijden en jou-en ? Zijn ze progressief als ze lid zijn van de LVAR, de MRS of de PSP ? Al deze verschillen hebben maar nauwelijks iets te maken met de emancipatie van de arbeiders. Achter deze "progressieve" ideologie gaat een opportunistische en kontra-revolutionaire sfeer schuil die heel de militaire structuur overal kenmerkt, of ze nu fascistisch of populair is. Als de officieren jullie willen steunen, dan doen ze dat omdat ze zich ervan bewust zijn dat het om uit de crisis te komen, waarin het portugese kapitalisme verkeert, noodzakelijk is te beschikken over een vertegenwoordiging van de arbeiderklasse die zal helpen bij het opjagen van de arbeidsproductiviteit. Als de partijen en de vakbonden zich in een betrekkelijke ipasse bevinden, zullen de RSW of andere basisorganisaties deze functie vervullen om de crisis te boven te komen.

Net zoals vroeger, volgens de salazaristische methode's, vraagt men aan ons emigranten om de laatste cent naar Portugal op te sturen. De portugese arbeiders prent men in dat "de produktie-slag gewonnen moet worden". Als de militairen doen alsof ze revolutionairen zijn en anders zijn dan een bevoorrechte klasse, dan de bazen, vakbondsbureaucraten en partijleiders, als ze voorgoed een "socialistische revolutie op touw te zetten" en uit de huidige crisis willen komen, dan

staat hun maar één ding te doen : de uniformen uit te trekken, de sterren en balken weg te gooien, een overall aan te schieten en te gaan werken in de fabrieken en op de velden en overal waar dat noodzakelijk is voor de maatschappelijke behoeften en tegen het genot van dezelfde vergoedingen en voorwaarden als alle andere arbeiders. Pas dan zal er een werkelijke gelijkstelling plaatsvinden tussen hun belangen en de revolutionaire belangen van de werkers. Een leger dat zogenaamd van het volk is heeft dan geen betekenis meer.

Op het ogenblik vormen de strijdkrachten en de MFA plus heel de rest van de bureaucratie van het staatsapparaat, van de partijen de grootste parasitaire sektor in de hele economie. Een groot gedeelte van het sociaal produkt wordt door hen opgeslokt, zonder dat ze de produktieve krachten van de maatschappij verhogen. Voor de werkers betekent dat dat een belangrijk deel van de aan hun onttrokken meerwaarde dient om deze schijve te laten draaien : de traktementen en voorrechten van de officieren, de ministers, de afgevaardigden, de politieagenten, de bureaucraten en anderen. De enkele fonteinnetjes en wegen die door de soldaten (en niet door de MFA) gebouwd zijn, zullen daar niets aan veranderen. Dat is tenslotte niets anders dan onbetaalde arbeid, opgelegd aan arbeiders en boeren in uniform.

Het socialisme zal alleen opgebouwd worden door de zelfstandige aktie van de georganiseerde arbeiders, en dat betekent de afbraak van alle parasitaire sektoren in de maatschappij en op de eerste plaats van de strijdkrachten als onderdrukkende en ongeproduktieve structuur bij uitstek.

VIII. DE INHOUD VAN HET SOCIALISME .

We stellen nu geen belang in het opkomen van een voorhoede uit de massa, die de weg naar de revolutie gaat wijzen. We willen ervoor strijden dat steeds grotere aantallen arbeiders de mogelijkheid krijgen aktie te voeren en ideeën te ontwikkelen voor de afbraak van alle gezagsgrenzen en voor de democratische controle over de eenheidsorganisaties zodat de arbeiderklasse kan denken en handelen als een voorhoede. Dat kan alleen plaatsvinden op het terrein van de produktie waar de arbeiders een politiek van klasse tegen klasse kunnen voeren en het produktieapparaat

in handen kunnen krijgen. De politieke botsing met de heersende klasse, met zijn staat en zijn militaire macht zal het resultaat zijn van de ontwikkeling van de acties van de zelfstandige organisaties van de klasse in de produktie. Het is duidelijk dat de heersende klasse in zo'n situatie naar geweldadige middelen zal grijpen. De arbeiders zullen zich moeten bewapenen en strijd moeten voeren om de nieuwe organisatie van produktie en distributie door te drukken. Maar de bewapende arbeiders moeten altijd verbonden blijven aan de produktie-organen onder hun controle: de basisvergaderingen, de arbeiderskomitees. Deze nieuwe organisatie van de produktie en de distributie heeft niets te maken met de bureaucratische en technokratische plannen van de partijen, die de arbeiders een ekonomie willen opleggen, waarin het kapitalisme gehandhaafd blijft. Dat is het geval in Roeland, Albanië, China, Cuba, enz. Daar bepaalt een centrale planning, in naam van de arbeiders wat gebeuren zal met het geheel van onbetaalde arbeid dat uit de arbeiders gezogen wordt, zonder dat die arbeiders enige controle kunnen uitoefenen over wat er geproduceert wordt en over hoe die produktie verdeeld wordt. De distributie is nog altijd een funktie van het aan de arbeiders opgelegde loon. In een maatschappij, waarin de werkers het beheer over de produktie in handen hebben, zal het loonstelsel vernietigd worden. De verdeling van de produkten zal moeten gebeuren op grond van de gerealiseerde arbeid, alles onder controle van de georganiseerde arbeiders. Alleen de klasse die ook de produktie controleert, kan ook de distributie kontrolleren en uiteindelijk de hele maatschappij. Het is de arbeiders duidelijk dat er geen maatschappij kan bestaan zonder werken. Het probleem is dat zolang de arbeid onder het loonstelsel plaatsvindt wij de produktie en daardoor de hele maatschappij niet kunnen kontrolleren. Door het stelsel van de loonarbeid houdt de heersende klasse de macht in handen en kan zij het nodige afromen en zichzelf in leven te houden. In de strijd die zich momenteel in Portugal afspeelt moeten de meest bewuste kamraden, of ze nu in de RRW of elders georganiseerd zijn, zo optreden dat de arbeiders de macht over de produktie in handen krijgen en ze in hun eigen dienst stellen.

De fabrieken bezetten en doorproduceren is onvoldoende als die produktie weer opnieuw op de markt terecht komt, wanneer in de produktie de hiërarchie blijft bestaan, wanneer de baas alleen maar vervangen is door wat voor komitee dan ook (dat om zijn nieuwe werk aan te kunnen ophoudt met de arbeid en zichzelf loontjes uitbetaald die op die van de oude bazen gaan lijken). De uitvoerende taken moeten bij toerbeurt uitgeoefend worden, herroepbaar en onder controle van de massa. Heel de produktie en distributie moet volgens nieuwe patronen plaatsvinden, met uitschakeling van het marktmechanisme, tussen de arbeiders onderling. Zo werkt men aan de nieuwe maatschappij op de ruïnes van de oude. In een jaar strijd hebben de portugese arbeiders enorme vooruitgang geboekt, zonder dat iemand ze verteld heeft hoe ze het doen moesten. Ze zijn in staat gebloken zich tegen de machtige reformistische organisaties en de bende herroeprevolutionairen te organiseren. Ze hebben nieuwe strijdvormen ontdekt. Ze hebben het idee in praktijk gebracht dat ook zonder bazen geproduceert kan worden en nu moeten we een stap verder: produceren voor onszelf, volgens nieuwe vormen en met uitaluiting van de parasieten, de leiders, de bureaucraten, de militairen en de onderdrukkers die van ons zweet leven.

Zo, en niet anders, bereiden we ons voor op het vorzet tegen alle pogingen (staatsgroepen en andere) om onze loonslavernij te verlengen. Alleen deze strijd zal ons in staat stellen de voorwaarden te scheppen voor onze verheffing als arbeiders en voor het verhinderen dat we dat verliezen wat we al in de strijd veroverd hebben.

De organisaties van revolutionaire werkers moet strijden voor het behoud van hun zelfstandigheid ten opzichte van de heersende klasse, van het militaire apparaat, ook van de "progressieve" vleugel daarvan. Dat is de enige weg naar de emancipatie. Al het andere leidt af naar de één of andere vorm van kapitalisme.

Revolutionaire groeten,

Een groep in Portugal geboren en in Frankrijk uitgebuite werkers.

DE HOUDING VAN EEN "PROGRESSIEVE" VLEUGEL VAN DE MFA T.O.V DE ARBEIDERS-BASIS- ORGANISATIES

Deel 1.

... "De strijd tussen de partijen zaait verdeeldheid in de werkende massa's, terwijl onze toch al zwakte economie zich in een zware crisis bevindt. Het wordt dus noodzakelijk de produktie te verhogen en de arbeid te intensiveren"...

... "De eisen voor loonsverhoging en voor vermindering van de arbeidstijd zijn schadelijk geweest voor de revolutionaire ontwikkeling. Maar het is heel natuurlijk dat zo iets gebeurt. Toch is het noodzakelijk dat de werkende massa's zich ervan bewust worden dat produktieve arbeid niet alleen in hun eigen belang, maar ook en vooral in het belang van de gemeenschap is"...

... "Ik ben ervan overtuigd dat we dit land een enorme stap voorwaarts kunnen brengen, en dat de revolutie zeker kan voeren in de richting van het socialisme dat wij nastreven. We zouden de strijd tussen de partijen moeten kunnen afremmen. De MFA zou de politieke taak van de partijen moeten kunnen overnemen en als Bevrijdingsbeweging moeten gaan werken. Daarbij zou de invloed van de partijlei-

dingen op de basis uitgeschakeld moeten worden. De basis moet bevrijd worden van de manipulerende invloed van de partijleidingen die de basis willen vastpinnen op een vooropgestelde ideologische lijn. Als de basis van de partijleidingen losgemaakt is, kan hij verbonden worden met de MFA, die dan veranderd is in de Bevrijdingsbeweging, de enige politieke macht in de natie"...

... "Ik sta buitengewoon positief ten opzichte van de wijkraden, volkscellen die intensief hun revolutie beleven. Ik sta sympathiek ten opzichte van een volk dat niet met pantoffels achter de t.v. zit en de krant leest, maar dat de straat opgaat om de revolutie te beleven."...

... "Ik sympathiseer met de Revolutionaire Raden van Arbeiders, Matrozen en Soldaten, want ook zij vormen een oel van arbeiders en militairen, die daar wat meer ervaring opdoen met de organen van de strijd die wij voeren"...

... "In het tegenwoordige kader van de portugese revolutie heb ik van begin af aan deze raden beschouwd als overbodig. Bovendien doet hun structuur me herinne-

ren aan de bolsjewistische sovjets in het Rasland van oktober of november 1917 (w). Ze zijn echter niet noodzakelijk voor de revolutie want de MFA is de motor van deze revolutie. De MFA is voor het portugese volk de garantie dat de revolutie verder gaat. In het geval dat de revolutie wordt afgeremd, of dat het noodzakelijk is haar weer op gang te brengen, zouden de Revolutionaire Raden een hulpmotor voor de MFA kunnen zijn, omdat ze zullen zorgen voor de steun van de werkende massa's en van de populaire elementen met een revolutionair bewustzijn"...

... "Misechien dat de RW in te passen zijn in een globaal concept van de MFA met de totaliteit van het portugese volk en zo werkelijk deze Bevrijdingsbeweging te vormen"...

GENERAAL O. DE CARVALHO
(van de Copcon)

(w) in "Expresso" van 17 mei 1975. Deze verklaring vormt een mooi voorbeeld van de burgerlijke kijk op de beweging van de arbeiders. Wij kan de arbeidersklasse niet zien als in staat zich zelfstandig van partijen en vakbonden te organiseren. Zo worden de russische sovjets voorgespiegeld als de sovjets van de bolsjewistische partij, en niet als wat ze in werkelijkheid waren: door de arbeiders opgerichte organisaties, aanvankelijk zelfstandig en buiten de controle van wat voor partij dan ook.

Deel 2.

Het politieke plan van deze stroming die voorgoed de traditionale partijen en vakbonden te passeren, vindt bij de politieke krachten een zwak oosthaal. Alvaro Cunhal van de PCP verklaart bijvoorbeeld:

... "Een globale veroordeling van de politieke partijen door de militairen zou een ernstige fout zijn, die, als ze zich in een politieke vorm zou konkretiseren zou leiden tot een verzwakking van de banden tussen het volk en de strijdkrachten"...

A. Cunhal tegen de pers
in mei 1975.

Deel 3.

Binnen de MFA komt een andere stroming op, gematigder en rekening houdend met deze oppositie van de partijen, vooral van de PCP.

... "In termen van de revolutionaire ontwikkeling komt dat neer op het vestigen van structuren voor de direkte deelname van de volksmassa's aan het politieke en economische bestuur, op alle niveaus. Dat houdt in de ontwikkeling van volksrecht op plaatselijk en streeknivo, in de wijken, in de fabrieken, op het platteland en in de steden. De socialistische democratie heeft voor zijn ontwikkeling werkelijk nieuwe, democratische en pluralistische formules nodig om te zorgen voor de direkte betrokkenheid van de volksmassa's. Deze nieuwe formules zullen niet voortkomen uit de verandering van wat voor onderdeel van de burgerlijke democratie dan ook. De socialistische democratie bestaat niet uit verkiezingen en nationalisaties, maar uit de volksmacht, bepaald door de acties van de volksmassa's en de werkende klasse, georganiseerd en democratisch en revolutionair tot uiting gebracht op het niveau van de verschillende staatsapparaten"...

Redactioneel commentaar
in de krant van de MFA,
mei 1975.

Het is noodzakelijk erop te wijzen dat in het bovenstaande de geplande organisaties over geen enkele zelfstandigheid of werkelijke macht beschikken. Hun taak is teruggbracht tot deelname aan het sociale bestuur zoals dat vastgesteld is door de staat. Dit plan van de MFA om afhankelijke organisaties op te richten, de Komitees voor de "Verdediging van de Revolutie, is goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de MFA, einde juni 1975. Dit plan voorziet in het voortbestaan van de vakbonds- en partijorganisatie, waarvan deze Komitees afhankelijk moeten zijn.

Deel 4.

Dit blijft alles nogal vaag en in voortdurende verandering, overeenkomstig de ontwikkeling van de politieke situatie en van de machtsverhoudingen tussen de klassen. Uiteindelijk zijn al deze plannen afhankelijk van de toekomst van de arbeidersbeweging en haar vermogen eigen klasse-organisaties te scheppen, en alle organisaties af te wijzen die haar opgedrongen worden door het staatsapparaat en de al dan niet "progressieve" MFA.

Parijs, juni 1975.